

[Fibiger.]

tragtning, når den nye grundlov skal ud til folkeafstemning.

Rasting: Når jeg tager ordet under denne grundlovsforhandling, er det, fordi der er enkelte punkter, jeg gerne vil gøre bemærkninger om, idet jeg iøvrigt kan tilslutte mig de standpunkter, som mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Karl Olsen, i sin tale i går gav udtryk for. Det forekommer mig, at grundlovsforslaget i sin helhed er et vellykket stykke arbejde, hvilket jo ikke er så underligt, når man tænker på det lange tidsrum og de mange anstrengelser, der er gået forud for det resultat, der i dag foreligger for os. Jeg føler også trang til på vort partis vegne at rette en tak til den højtærede statsminister for den redelighed, udholdenhed og smidighed, hvormed han har deltaget i hele dette forfatningsarbejde.

Når dette er sagt og jeg har givet forslaget i sin helhed min tilslutning, vil jeg gerne have lov til at nævne enkelte punkter, som mere eller mindre har været fremdraget under forhandlingerne i de forskellige udvalg, men som måske ikke helt har fundet — hvad skal jeg sige — den placering i diskussionen, som disse problemer har krav på.

Jeg skal i så henseende nævne to punkter. Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på grundlovsforslagets § 60 om rigsretten. Det hedder deri, at rigsretten består af Højesterets præsident, som tillige er præsident for rigsretten, og af de øvrige medlemmer af Højesteret samt et til disse øvrige medlemmer svarende antal dommere, som er valgt af rigsdagen blandt dennes medlemmer. Det vil altså sige, at rigsretten består af Højesterets præsident, de øvrige højesteretsdommere og et til disse svarende antal medlemmer af rigsdagen. Det er den dømmende myndighed i sager, som rejses mod ministrene for deres embedsførelse. Hvem er det nu, der rejser anklage? Om det finder man flere udtalelser, men f. eks. i den følgende paragraf, § 61, finder man princippet udtalt; det siges her, at rigsretten påkender de af kongen eller rigsdagen mod ministrene anlagte sager. Vi ser altså, at rigsdagen er anklagemyndighed, og at rigsdagen har indtil halvdelen af bestemmelsesretten over besættelsen af dommerposterne. Man kan

sige, at der er en vis betænkelighed tilstede her, idet det ellers er et princip i dette grundlovsforslag ligesom i vor gældende grundlov, at domsmagt skal holdes for sig og administration, forvaltning, for sig, og under forvaltningen henhører også dette at rejse anklage. Anklagemyndigheden er en del af administrationen, der skal holdes fri af domsmagten; men det er klart, at i § 60 er der et praktisk brud på dette princip, idet det tildels er den samme myndighed, der besætter domstolens poster og rejser anklage.

Efter den grundlov, der gælder i øjeblikket, er det forsåvidt formelt lettere, som rigsretten sammensættes af Højesterets medlemmer plus et tilsvarende antal medlemmer af landstinget, og da det er folketinget, der rejser anklagen, kan man vel med henblik på forholdene i 1849, da denne grundlov blev givet, sige, at det ikke var den samme myndighed, der dømte og anklagede. Herimod kan man ganske vist sige, at når vort tokammerssystem faktisk fungerer som et ekammersystem og de samme meninger går igennem begge tingene, betyder denne forskel ikke noget reelt.

Jeg vil fastholde, at den løsning, man her er kommet til, selvom jeg ikke skal gå derimod, ikke forekommer mig at være den allerbedste. Noget andet er, om man kan finde noget, der er bedre. I udlandet, f. eks. i Belgien, lader man ganske simpelt rigets højesteret dømme i disse sager. Det tror jeg nu ikke er helt al right, forsåvidt som man i disse sager også må ønske en parlamentarisk-politisk islet i domstolenes sammensætning. Jeg skal ikke på dette sted stille noget positivt forslag, men kun henvise til dette problems vanskelighed. Når grundloven i den kommende tid i dette ting bliver undergivet en udvalgsbehandling, vil jeg gerne, om dette punkt kom frem.

Det er jo ikke noget, man så at sige ønsker at skjule for offentligheden. Vi har diskuteret det indgående, og man kan sige, at det ikke er lykkedes os at finde nogen bedre løsning, men man har fortrøstet sig til, at trods alt var det juridiske element for Højesteret i præsidentens person i overvægt. Jeg vil også gerne fremhæve en ting til forsvaret for denne ordning i § 60, og det er bestemmelsen i stk. 2 om, at valg af dommere til rigsretten og stedfortrædere til disse finder sted straks ved hver nyvalgt rigsdags